

To brødre

På en af de danske øer, hvor gamle tingsteder løfter sig i kornmarkerne og mægtige træer i bøgeskovene, ligger en lille stad med røde tage på de lave huse; inde i et af disse blev over gløder og emmer på skorstenen lavet underlige ting; der kogtes i glas, der blev blandet og destilleret, der stødtes urter i morterne; en ældre mand stod for det hele.

"Man må vel passe det rette!" sagde han, "ja, det rette, det rigtige, sandheden i hver skabt del, skal man kende og holde sig til."

Inde i stuen hos den brave husmoder sad to af sønnerne, endnu små, men med voksne tanker. Om ret og skel havde også moder altid talt til dem, om at holde på sandheden, det var Vorherres ansigt i denne verden.

Den ældste af drengene så skælmsk og kæk ud, hans lyst var at læse om naturens kræfter, om sol og stjerner, intet eventyr var ham dejligere. Oh, hvor lykkeligt, at kunne gå på rejseopdagelser, eller at udfinde, hvorledes fuglens vinger lade sig eftergøre, og da at kunne flyve! ja, det var at finde det rigtige! Fader havde ret og moder havde ret. Sandheden holdt verden sammen.

Den yngre broder var mere stille og gav sig ganske hen i bøgerne; læste han om Jacob, som klædte sig i fåreskind for at ligne Esau og derved tilsvige sig førstefødselsret, da knyttede han i harme sin lille hånd, vred på bedrageren; læste han om tyranner og al den uret og ondskab, der øvedes i verden, da stod tårer i hans øjne. Tanken om det rette, sandheden, der skulle og måtte sejre, opfyldte ham så mægtigt. En aften, den lille var allerede i seng, men gardinerne om den ikke helt trukket til, lyset skinnede ind til ham, lå han med sin bog og måtte endelig læse historien om Solon ud.

Og tankerne løftede og bar ham så sælsomt vidt; det var, som om sengen blev et helt fartøj for fulde sejl; drømte han, eller hvad var det? Han gled hen over rullende vande, tidens store søer, han hørte Solons røst, forståeligt og dog i fremmed mål lød det danske valgsprog: "Med lov skal man land bygge!"

Og menneskeslægtens genius stod i den fattige stue, bøjede sig over sengen og trykkede et kys på drengens pande: "Bliv stærk i hæder og stærk i livets kamp! med sandhed i dit bryst, flyv mod sandhedens land!"

Den ældre broder var endnu ikke tilsengs, han stod ved

vinduet, så ud på tågerne der løftede sig fra engen; det var ikke elverpigerne, som dansede der, det havde rigtignok et gammelt tyende sagt ham, men han vidste bedre besked, det var dampene, varmere end luften, og så løftede de sig. Et stjernesud lyste, og drengens tanker var i samme nu fra jordens dunster, helt oppe ved det lysende meteor. Himlens stjerner blinkede, det var, som om der hang lange guldråde fra dem ned til vor jord.

"Flyv med mig!" sang og klang det lige ind i drengens hjerte; og slægternes mægtige genius, hurtigere end fuglen, end pilen, end alt hvad jordisk der flyve kan, bar ham ud i rummet, hvor stråle fra stjerne til stjerne bandt kloderne til hinanden; vor jord drejede sig i den tynde luft, by syntes tæt ved by. Gennem sfærerne klang det:

"Hvad er nær, hvad er fjern, når åndens mægtige genius løfter dig!"

Og atter stod den lille ved vinduet og så ud, den yngre broder lå i sin seng, moder kaldte dem ved deres navn: "Anders og Hans Christian!"

Danmark kender dem, verden kender de to brødre ? Ørsted.

* * *